

16 Ιανουαρίου - Ημέρα Ειδικού Φυτοπροστασίας! 120 χρόνια αργότερα!

Автор(и): Весела Шишкова, Главен редактор

Дата: 18.01.2016 Брой: 1/2016

Με Διάταγμα του Πρίγκιπα Φερδινάνδου της 16ης Ιανουαρίου 1896, τέθηκε επίσημα κανονισμένη η αρχή του αγώνα κατά των εχθρών των γεωργικών καλλιεργειών και της φυτοπροστασίας στη χώρα μας

Φέτος, η επαγγελματική γιορτή του Ειδικού Φυτοπροστασίας, αφιερωμένη στην εξαιρετικά εντυπωσιακή επέτειο – 120 χρόνια από την έναρξη της κρατικής φυτοπροστασίας στη χώρα μας, πραγματοποιήθηκε στη Χισάρια. Η περίπτωση έφερε κοντά την ελίτ αυτής της βασικής γεωργικής δραστηριότητας από διάφορους τομείς – διοίκηση, επιστήμη, επιχειρηματικότητα.

Προς μεγάλη μας λύπη, και αυτή η γιορτή σημαδεύτηκε από αυτολύπηση, υποτίμηση από τους εξουσιαστές και νοσταλγία για το παρελθόν. Η απάθεια, η αδιαφορία και η ενόχληση πολλών πήγαινε χέρι-χέρι με την ευφορία, τις συναισθηματικές εκρήξεις και τις διογκωμένες προσδοκίες των λίγων οπτιμιστών στην αίθουσα. Μετά από 120 χρόνια ύπαρξης, η βουλγαρική φυτοπροστασία φαίνεται να αποκτά την τυπική νοοτροπία του ξενιτεμένου – ενός που μπορεί να είναι ικανός, ακόμη και πολύ ικανός, αλλά κάποιο πρόσωπο ή περίπτωση τον εμποδίζει να πραγματοποιήσει τις δυνατότητές του.

Ο μεγάλης κλίμακας μετασχηματισμός το 2011, που γέννησε (το βουνό ετοκέυσε και γέννησε ποντίκι) εκείνο το κολοσσιαίο μεγαδομή, τον ΒΦΕΑ (σήμερα αναφέρεται άμεσα και επίσημα ότι είναι κολοσσός με πηλίνα πόδια), στον οποίο ενσωματώθηκε η τότε πολύ επιτυχώς λειτουργούσα ΕΚΦΠ, σημείωσε την αρχή του τέλους του εθνικού συστήματος φυτοπροστασίας. Η ομάδα της ΕΚΦΠ υποδεχτήθηκε με «Καλώς ήρθατε» και σπρώχτηκε σε μια γωνία του Οργανισμού. Σήμερα είμαστε μάρτυρες ότι η φυτοπροστασία είναι αντικείμενο ευρείας καταστροφής. Η υλικοτεχνική βάση έχει λεηλατηθεί. Η διοικητική ικανότητα και η επαγγελματική επάρκεια του προσωπικού, γδαρμένο μέχρι το κόκαλο, κινείται με τη δύναμη της αδράνειας σε καθοδική καμπύλη. Οι ειδικοί στον ΒΦΕΑ χωρίζονται σε δύο ομάδες: οι κτηνίατροι είναι σημαντικοί, οι αγρονόμοι φυτοπροστασίας είναι δευτερεύοντες. Η δικτατορία είναι ισχυρή και κατηγορηματική – μια συγκλονιστική διαφορά σε μισθούς, σχεδόν όλες οι περιφερειακές διευθύνσεις του Οργανισμού διαχειρίζονται από κτηνιάτρους. Όλες οι προσπάθειες – τόσο δειλές όσο και πιο τολμηρές – να αλλάξει αυτό το διακριτικό καθεστώς μέχρι στιγμής δεν έχουν φέρει αποτέλεσμα! Η απόσυρση της φυτοπροστασίας από τον ΒΦΕΑ, ανεξάρτητα από τη μορφή της, ταξινομείται από τη διοίκηση του Οργανισμού και του ΥΑΑ ως αντεπαναστατική, συνωμοτική, εγκληματική...

Σε αυτή την κατάσταση, εξωπραγματική με τα σημερινά δεδομένα, παραμέλησης, κοντόφθαλμης και μυωπικής όσον αφορά τους κυβερνώντες της φυτοπροστασιακής διοίκησης, αυτή πρέπει ωστόσο να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας ενός περιβάλλοντος για βιώσιμη φυτοπροστασία, σύμφωνα με τα περιβαλλοντικά πρότυπα της ΕΕ για καλές πρακτικές, συμπεριλαμβανομένης της αδειοδότησης ΦΠΠ για χρήση, ελέγχου του εμπορίου φυτοφαρμάκων και της χρήσης τους από τους αγρότες, καθώς και φυτοϋγειονομικών δραστηριοτήτων, των οποίων τα χαρακτηριστικά περιλαμβάνουν προσωπικές δεσμεύσεις για την προστασία του εξωτερικού συνόρου της ΕΕ από μη ιθαγενείς καραντινένιους και εισβολικούς οργανισμούς.

Οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει η φυτοπροστασία είναι πολλές. Από τη μια πλευρά, η κλιματική αλλαγή ενεργοποιεί πολλούς από τους αβιοτικούς παράγοντες που προκαλούν δύσκολα προβλέψιμες αναταραχές και αντιδράσεις επιβλαβών οργανισμών. Η επιδημιολογική κατάσταση αλλάζει πολύ συχνά τις παραμέτρους και τη βλαπτικότητα της. Από την άλλη πλευρά – η πίεση των εισβολικών ειδών γίνεται όλο και ισχυρότερη. Με άλλα λόγια: αυτή η δυναμική, αυτή η υπερ-επιθετική επέκταση δημιουργεί την ανάγκη για καλά καθορισμένα σχήματα δράσης και στρατηγικές, έξυπνες αποφάσεις και τοποθέτηση της φυτοπροστασίας σε υψηλότερα επίπεδα. Διαφορετικά – οι επιχειρήσεις διάσωσης δεν είναι πια όπως παλιά! Ο δείκτης επιτυχίας είναι το

άθροισμα των δραστηριοτήτων και των καινοτομιών, σε υψηλή τεχνολογική και αρμόζουσα αγρονομική παρουσία – εκπόνηση εθνικής στρατηγικής για αποτελεσματική φυτοπροστασία, συμπεριλαμβανομένων συστημάτων παρακολούθησης για την αξιολόγηση και διαχείριση κινδύνων, για πρόληψη, για ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των διαφορετικών επιπέδων – διοίκηση, επιστήμη, επιχειρηματικότητα και παραγωγή σε πραγματικό χρόνο, τοποθέτηση και ενεργοποίηση σύγχρονων, πολυλειτουργικών εργαλείων για επίθεση και εξάλειψη κινδύνων, για διασφάλιση μόνιμα προστατευμένων περιοχών, για διαφύλαξη της υγείας των φυτών ως μέρος της τροφικής αλυσίδας, ένα εξαιρετικά ευαίσθητο θέμα στη σύγχρονη έννοια της οικολογικής, εντατικής και υψηλής απόδοσης γεωργικής παραγωγής.

x x x

Το σύνθημα της γιορτής του Ειδικού Φυτοπροστασίας ήταν «ΑΣ ΚΑΝΟΥΜΕ ΜΙΑ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΝΑ ΔΟΥΛΕΨΟΥΜΕ ΕΝΩΜΕΝΟΙ». Η ιδέα ότι η διοίκηση, η επιστήμη και η επιχειρηματικότητα πρέπει να σταθούν μαζί για τον σκοπό της εμπλοκής και της υποστήριξης είναι εξαιρετικά επίκαιρη, επαρκής και έγκαιρη στις συνθήκες της σημερινής πραγματικότητας και της πραγματικής παρουσίας της βουλγαρικής γεωργίας στον ευρωπαϊκό γεωργικό χώρο. Δυστυχώς, τουλάχιστον προς το παρόν, αυτή η αβανγκαρντ ιδέα και μεγάλη ευκαιρία να ενωθούν τα συμφέροντα όλων των συμμετεχόντων στο εθνικό σύστημα φυτοπροστασίας παραμένει στο βασίλειο των καλών προθέσεων. Επειδή η κρατική διοίκηση βρίσκεται σε κώμα και μόλις επιβιώνει μέσα στο σύστημα του ΒΦΕΑ. Το Ινστιτούτο Φυτοπροστασίας πρακτικά δεν υπάρχει· στην πραγματικότητα, «υπάρχει» ως τμήμα ενός άλλου ινστιτούτου. Από το βήμα του φόρουμ, η Καθηγήτρια Όλια Καρατζόβα παραδέχτηκε με πόνο ότι όλοι οι νέοι συνεργάτες που είχαν κερδίσει και υλοποιήσει αξιόλογα ευρωπαϊκά έργα είχαν εγκαταλείψει τον επιστημονικό χώρο, απογοητευμένοι από την ασεβή στάση απέναντι στη δουλειά και τη συνεισφορά τους. Η Σχολή Φυτοπροστασίας και Αγροοικολογίας του Γεωπονικού Πανεπιστημίου της Πλόβντιβ είναι μια από τις λίγες εναπομείνουσες οάσεις ως αξιόλογο εκπαιδευτικό ίδρυμα. Αλλά πόσοι από τους αποφοίτους της βρίσκουν πραγμάτωση στον τομέα; Φυσικά, υπάρχει μια εξήγηση για αυτό το φαινόμενο, αλλά θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο μιας άλλης συζήτησης. Ο ΒΣΕΦ, ο κλαδικός οργανισμός των βουλγάρων παραγωγών και εμπόρων ΦΠΠ και λιπασμάτων, αναζητά απεγνωσμένα υποστήριξη λόμπι μεταξύ των εξουσιαστών. Η τελευταία απόπειρα είναι η συμπερίληψή του στον ελίτ κλαμπ CRIB, με την εύθραυστη ελπίδα ότι από εκεί θα αρχίσει να ρέει ένα ποτάμι συμπάθειας και εμπλοκής...

120 χρόνια αργότερα. Η φυτοπροστασία χρειάζεται αλλαγή. Επειδή, όπως είναι γνωστό, οι προσπάθειες και τα κινητοποιημένα επιθυμήματα δεν είναι τίποτα χωρίς αποτελέσματα. Η βουλγαρική φυτοπροστασία δεν μπορεί να είναι επιτυχημένη, σύγχρονη, εντατική και ενημερωμένη αν δεν υπάρχει επαρκής κρατική πολιτική. Αποφάσεις που λαμβάνονται χωρίς όραση για το μέλλον, που εξυπηρετούν κάποιο στιγμιαίο συμφέρον ή προτίμηση, οδηγούν σε αδιέξοδο, κατασκευάζουν μια μηχανή αναπαραγωγής ελαττωμάτων, ορίζουν έναν δρόμο προς πολύ μέτριους προορισμούς!

Αυτο χρειαζομαϑτε, αγαπητοί ειδικοί φυτοπροϑαϑίαϑ;